

Фото Анђелко Васиљевић

текли век. Сада и да се прочита. Тудио сам се да сваки важан историјски догађај дам кроз неког актера. Ту је и Мирослав Никитовић, предратни новинар криминалистичке рубрике „Политике“, који дочарава тридесете године прошлог века, па Ване Ивановић који прича о четрдесетим, мој омиљени јунак Мађар Шањи, о коме би филм могао да се сниме – деведесете године. Четрдесет прича, четрдесет синапсе за филмове. Да поменем још неке, Ђуро Шушњић, Живица Туцић, Љубомир Симовић, Михајло Михајлов, Предраг Цуне Гојковић, Војислав Бубиша Симић... – набраја Драгослав.

Он је, како би се то рекло, београдско дете, рођен је у главном граду, живео је у центру, у Улици мајке Јевросиме са родитељицама, у стану под закупом. Ни четници ни партизани, али године бурне, отераше их на Врачар и дадоше им једну собу у стану неке грађанске породице, старијег брачног пара.

– Сећам се да смо спавали, отац, сестра, ја и мати, у једном кревету – каже Драгослав, коме су ипак младићки дани били

много лепши од тог раног детињства. И то не само што су се некако материјално средили – а проблеми нису били мали, јер су оцу у међувремену национализовали папирницу и књижару коју је држао у Кнез Михаиловој улици. Шездесетих година, после матуре, упустио се у један свој њему тако својствен хоби – ауто-стопирање.

Ауто-стопом по свету

Више година обично би релација била од Београда ка Загребу, па скретање за море и јадранском обалом све до Улциња, онда кроз Црну Гору и Босну, или Италија, Швајцарска, Париз, и назад – кући. Сећа се Немца Херберта Степера који га је повезао у свом спачеку и са којим се спријатељио.

– Млади Херберт, мој вршњак, имао је осећај кривице за немачке злочине у Другом светском рату, тај је био још жив у сећању, а он је хтео да покаже своју племенитост. Био је диван момак. Путовали смо тадашњом Југославијом, а следеће године ме је позвао да упознам Немачку. Имао сам проблем да

добием визу, а њему није било тешко да дође у Београд и да ми помогне у немачкој амбасади да издејствујем папире – сећа се Симић.

За одлуку да му први ауто буде спачек заслужан је Немац Херберт.

– Живот се не састоји из што-сова. Људска мисао је велика и дубока. Кажем себи, ја сам незналица па тако остаје довољно простора за радозналост без које се овај посао не може замислити – тврди Драгослав.

Он има дар да се спријатељи са људима, да их упозна и од њих много сазна. И кад му на промоцији књиге прилазе читаоци и траже аутограм, он одмах ступа у разговор, сазна за трен како се тај човек зове и где ради, и ето малтене неке нове новинарске теме. Не стигне ни да напише посвету, већ само удари свој печат са телефоном и именом сајта, извињавајући се да је у новој ери дигиталне технологије заборавио да пише.

„У реду, само име и датум.“

Први документарцац снимиио је у Крушевцу у Центру за социјални рад, о беби коју је мајка оставила на железничкој станици службеници да је причува и више се никада није појавила. Снимио је емисију о крвнјој освети и о замолници супруге убице упућеној председнику републике: „Драги друже Тито, мој

муж... убио је рођака и у затвору је, а рођаци убијеног у Америци, организују потеру за мојом децом овде, да 'оперу крв'...“

Коцкар из Београда причао му је о свом пороку због којег је отишао и до Лас Вегаса: „Продао сам све и отишао да окушам срећу. Умро ми је отац, нисам стигао да одем на сахрану. Тамо у првом кругу добијем 100.000 долара. Рачунам, да окренем још једном, отплатим све дугове, па кући. Окренем, и све изгубим. Вратим се, жена види да хоћу да се убијем и одведе ме на лечење.“

Моћ радија? Сећа се једне анегдоте коју нам је испричао, а која вели да је током Другог светског рата у окупираној Југославији остао запамћен један београдски поштар који је у цегеру носио радио-апарат по кућама на периферији града. Укућани слушају недељу дана вести забрањеног британског радија Би-Би-Си. Ризикују да их Немци открију. У замраченој соби, прозори прекривени чаршавима и Радио Лондон који се једва чује на кратким таласима. Плате храбром поштару храном у којој се оскудевало, а поштар носи радио даље у друге породице и тако захваљујући радију преживљава рат.

Драгољуб Стевановић
Фото приватна архива
Симића

ГЛАСОВИ НА ПАПИРУ

– Идеја о причама насталим на основу усмене историје зачела се још осамдесетих година прошлог века, када сам у селу Мали Поповић код Сопота слушао приче деда Игњата, грађевинског радника, који би свако вече по завршеном послу претварао комшијама свој живот у усмени филм. Ова књига је чекала више од десет година да буде објављена, док Министарство културе и информисања Србије у јуну 2017. на конкурсу није подржало овај пројекат – каже Симић.

Увек пажљиви слушалац